

Jaarstukken 2023

1 Lokale heffingen

Algemeen

In de paragraaf lokale heffingen vindt de verantwoording plaats van de realisatie van het beleid en de financiën van de lokale heffingen 2023. In het overzicht algemene dekkingsmiddelen en op de programma's vindt u een nadere toelichting op de financiële afwijkingen van de lokale heffingen. In deze paragraaf wordt behandeld:

- De kostendekkendheid van de heffingen;
- Realisatie inkomsten lokale heffingen;
- Beleidsrealisatie lokale heffingen.

Kostendekkendheid van de heffingen

In onderstaande tabellen wordt inzichtelijk gemaakt welk percentage kostendekkendheid in de bijgestelde begroting was geraamd en in de rekening is gerealiseerd.

Tabel kostendekkendheid product afvalverwijdering

Bedrag in €	Primitieve begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten	12.344.000	12.190.000	11.693.000
Btw	1.273.000	1.273.000	1.276.000
Overhead	2.358.000	2.280.000	2.224.000
Totaal lasten	15.975.000	15.743.000	15.193.000
Baten - afvalstoffenheffing/reinigingsrechten	14.538.000	14.538.000	14.621.000
Baten - overige inkomsten	1.437.000	1.103.000	1.326.000
Saldo	-	102.000	-754.000
Onttrekking voorziening afvalstoffenheffing (tarief 2023)	-	-140.000	-140.000
Dotatie voorziening afvalstoffenheffing (jaarrekening 2023)	-	38.000	894.000
<i>Kostendekkendheid</i>	-	-	-
<i>Kostendekkendheid in %</i>	100%	100%	100%

Door met name lagere verwerkingslasten laat de afvalstoffenheffing een ruim positief saldo zien. De in de heffing meegenomen BTW en overhead wijzigen in de nacalculatie beperkt. Per jaareinde 2022 was € 2.073.997 beschikbaar in de voorziening afvalstoffenheffing. Hiervan is in 2023 € 140.000 onttrokken voor het tarief afvalstoffenheffing 2023. In 2023 is in totaal € 894.272 aan de voorziening afvalstoffenheffing toegevoegd. Het saldo van de voorziening afvalstoffenheffing bedraagt ultimo

2023 € 2.828.269. Van het saldo van de voorziening in 2024 is € 220.000 betrokken in het tarief 2024. Bij de programmabegroting 2024 wordt de ruimte in de voorziening en het tarief bekeken in relatie tot de uitvoering en nieuwe plannen zoals de milieustraat en omgekeerd inzamelen. Het tarief van de afvalstoffenheffing 2023 is volledig kostendekkend.

Tabel kostendekkendheid product riolering

Bedrag in €	Primitieve begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten	7.461.000	7.612.000	7.043.000
Btw	850.000	850.000	972.000
Overhead	1.192.000	1.291.000	1.277.000
Totaal lasten	9.503.000	9.753.000	9.292.000
Baten	9.456.000	9.105.000	9.126.000
Saldo	47.000	648.000	166.000
Onttrekking voorziening gemeentelijke watertaken	-47.000	-648.000	-166.000
Dotatie voorziening gemeentelijke watertaken	-	-	-
<i>Kostendekkendheid</i>	-	-	-
<i>Kostendekkendheid in %</i>	100%	100%	100%

Op het beheer van de riolering is dit jaar minder uitgegeven dan begroot. Er is wel een groot bedrag aan investeringen gerealiseerd waardoor met name de BTW in de afrekening hoger is. In 2023 was € 2.559.391 beschikbaar in de voorziening gemeentelijke watertaken. Hiervan is in 2023 € 640.000 onttrokken voor het tarief rioolheffing 2023. Als gevolg van het resultaat op het product riolering is in 2023 € 473.562 minder onttrokken aan de voorziening gemeentelijke watertaken. Het saldo van de voorziening bedraagt ultimo 2023 € 2.392.953. Het tarief van de rioolheffing 2023 is volledig kostendekkend.

Tabel overige producten inzake kostendekkendheid

Bedrag in €	Primitieve begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Rekening 2023
Leges omgevingsvergunningen:			
Lasten	-3.514.333	-3.540.873	-3.507.308
Baten	3.514.333	2.756.522	2.943.998
Saldo	nihil	-784.351	-563.310
<i>Kostendekkendheid in %</i>	100	78	84
Leges lijkbezorgingsrechten			
Lasten	705.139	616.455	635.175
Baten	739.579	769.567	645.450
Saldo	34.444	153.112	10.275
<i>Kostendekkendheid in %</i>	105	125	102
Marktgeden:			
Lasten	258.606	262.211	177.423
Baten	122.772	122.772	75.843
Saldo	-135.940	-139.545	-101.580
<i>Kostendekkendheid in %</i>	47	47	43

Leges voor de omgevingsvergunning

Dit zijn de vergoedingen voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een vergunning voor de bouw van een woning, een bedrijfspand, het kappen van een boom, het slopen van een pand, het mogen afwijken van een bestemmingsplan etc. Dit noemen wij Wabo-leges naar de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. We mogen op totaalniveau van de legesverordening geen 'winst' maken. De kosten (incl. de werkelijke overheadkosten) moeten worden gedekt uit de heffing. Bij de Najaarsnota 2023 zijn de opbrengsten Wabo-leges afgeraamd op basis van de daling van het aantal vergunningaanvragen voor nieuwbouwwoningen. Dit kwam onder andere door de hoge bouwkosten en de gestegen rente. In 2023 zijn de inkomsten en uitgaven 16% achtergebleven op de begroting.

Begraafplaats/lijkbezorgingsrechten

De harmonisatie van de verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen voor de gemeente Purmerend is eind 2023 afgerond. Met ingang van 2024 zijn de verordeningen voor lijkbezorgingsrechten (Purmerend) en begraafrechten (voormalig Beemster) geharmoniseerd. De gebruikte basis voor de nieuwe verordening is de tarieventabel van de gemeente Purmerend. De tarieven in Purmerend en Beemster worden gelijkgemaakt en worden opgenomen in één tarieventabel. De kostendekkenheid is iets hoger dan 100% omdat de begraafrechten niet worden geëgaliseerd via een voorziening. De meerjarig afgekochte begraafrechten en afkoopsommen voor het onderhoud verschillen jaarlijks. Voor de afkoop is wel een voorziening waaruit elk jaar een evenredig deel vrijvalt van de afgekochte termijnen uit de inkomsten van grafrechten en waarbij de afgekochte begraafrechten, grafhuur en grafonderhoud een toevoeging aan de voorziening vormen.

Marktgelden

Marktgelden worden geheven op zowel reguliere weekmarkten als incidentele marktdagen en bestaan uit tarieven voor het plaatsen van marktkramen en het parkeren bij markten. De marktgelden zijn niet kostendekkend voor Purmerend. Een concrete invulling voor de marktmeester heeft nog niet plaatsgevonden in 2023, waardoor de lasten achterblijven bij de raming.

Realisatie inkomsten

Tabel baten met betrekking tot de lokale heffingen (bedrag in €)

Soort	Primitieve begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Rekening 2023
<i>Onroerende zaakbelasting (OZB):</i>			
-Gebruikers (alleen bedrijven)	2.722.787	2.722.787	2.530.508
-Eigenaren	15.893.447	15.893.447	15.807.145
Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten (RWB)	27.052	27.052	22.425
Afvalstoffenheffing + reinigingsrechten	15.975.330	15.640.841	15.946.537
Leges omgevingsvergunningen	3.514.333	2.756.522	2.943.998
Rioolheffing	9.456.114	9.104.975	9.125.752
Marktgelden	122.772	122.772	75.843
Lijkbezorgingsrechten	739.579	769.567	645.450
Parkeerbelastingen	3.576.918	3.188.194	3.544.569
Precariobelasting	254.608	294.608	454.696
Hondenbelasting	498.458	498.458	482.565
Reclamebelasting	150.000	-	-
Toeristenbelasting	107.000	67.000	168.817
BedrijvenInvesteringsZones (BIZ)	83.425	236.880	234.965
Overige leges (o.a. burgerlijke stand, GBA, woonzaken, APV)	1.163.111	1.781.968	1.820.182
Totaal lokale heffingen	54.284.934	52.205.071	53.803.453

De heffing en inning hebben plaatsgevonden overeenkomstig het vastgestelde beleid.

Beleidsrealisatie van lokale heffingen

Parkeerbelastingen

In 2023 zijn er 7.521 naheffingsaanslagen opgelegd (2022: 7.223 naheffingsaanslagen) omdat op het moment van de controle er geen of onvoldoende parkeergeld betaald was. Er zijn 1.541 bezwaarschriften ingediend (2022: 1.546 bezwaarschriften). In 70% van de gevallen is het bezwaar gegrond verklaard (2022: 70%) . Met name de bezwaren waarbij parkeergeld betaald is met behulp van de smartphone leidt in de meeste gevallen tot toekenning van de bezwaarschriften. Achteraf blijkt dan parkeergeld te zijn betaald, maar heeft de parkeerder een vergissing gemaakt

bij het aanmelden van het juiste kenteken met de smartphone. Op grond van jurisprudentie is het in die situaties nodig het bezwaar toe te kennen omdat er parkeerbelasting betaald is. De Stadhuisparkeergarage is medio december 2023 opgeleverd. Door de gemeenteraad is in 2023 een aantal maatregelen vastgesteld die zijn bedoeld om de garage aantrekkelijker te maken voor bezoekers aan de binnenstad en zijn:

- Het uurtarief in de parkeergarages (Claxonate en Stadhuisplein) is verhoogd van € 1,60 naar € 1,80, voor de Stadhuispleingarage komt een dagkaart à € 7,50 beschikbaar en een maandabonnement voor € 91;
- De tarieven in de zone 'centrum' voor straatparkeren zijn verhoogd van € 2,50 naar € 3,05
- De tarieven in de overige zones zijn verhoogd van € 1,00 naar € 1,45;
- De reguleringstijden in de aanloopstraten rondom de stadhuispleingarage zijn verlengd van 18.00 naar 21.00 op ma t/m do en zaterdag (vrijdag was dit al 21.00);
- De dagkaart van € 2,00 (o.a. Schapenmarkt, Kanaalstraat, terreinen Stationsweg) is afgeschaft
- Er is een speciale vergunning voor werknemers om tegen gereduceerd tarief, € 105 per kwartaal te parkeren op een van de terreinen in de buurt van de binnenstad (voorlopig het Stationswegterrein bruggetje);
- Het parkeerterrein achterzijde Stadhuis blijft toegankelijk voor betalende bezoekers, met uitzondering van de plaatsen voor gemeentevervoertuigen en vergunninghouders.

Precariobelasting

Voorgaande jaren is er over deel van het jaar geen precariobelasting geheven als gevolg van COVID maatregelen. In 2023 is over het gehele jaar precariobelasting geheven. Door diverse bouwprojecten is een extra opbrengst van € 160.000 gerealiseerd.

Toeristenbelasting

Bij toeristenbelasting is de hoogte van de verschuldigde toeristenbelasting altijd pas bekend na afloop van het kalenderjaar. De heffing vindt plaats in het eerste kwartaal van het volgende jaar. In de kolom bijgestelde begroting 2023 staat de verwachte opbrengst voor 2023. Hier is rekening gehouden dat de opbrengsten zijn achtergebleven door de ontwikkelingen bij BurgGolf Golfresort de Purmer (opvang vluchtelingen Oekraïne) en Van der Valk Hotel Purmerend (opvang statushouders). In 2022 was rekening gehouden met een verwachte opbrengst van € 30.000. Uiteindelijk is hier € 99.000 op geïnd. Ook voor 2023 zien we een lichte stijging en houden we rekening met een verwachte opbrengst van € 103.000.

Hondenbelasting

In april 2023 is de jaarlijkse huis-aan-huis controle uitgevoerd voor de hondenbelasting. Zoals gebruikelijk is 1/3 deel van de woningen gecontroleerd. Uitzonderd van de controle zijn de adressen in het buitengebied (buiten de bebouwde kom), deze adressen zijn vrijgesteld voor de hondenbelasting. De hercontrole heeft in totaal 335 nieuwe aanmeldingen voor de hondenbelasting opgeleverd. De geïnde gelden waren nagenoeg gelijk aan de begroting 2023.

Bedrijveninvesteringszones (BIZ)

Per 31 december 2022 is de overeenkomst voor de Bedrijven Investeringszone Wormerplein (BIZ Wormerplein) beëindigd. Vanaf maart 2022 zijn met bestuursleden van de BIZ Wormerplein en vertegenwoordigers van de ondernemers op het Wormerplein verschillende overleggen gevoerd over de verlenging van de BIZ. Door het stil vallen van de winkels in de Corona periode konden er

geen gezamenlijke activiteiten van de grond komen. De vertegenwoordigers van de ondernemers stelden vast dat er onvoldoende draagvlak is bij de collega ondernemers om de BIZ voort te zetten.

De overeenkomst voor de Bedrijven Investeringszone Koemarkt (BIZ Koemarkt) is ook per 31 december 2022 beëindigd. In 2022 is er een nieuw draagvlakonderzoek uitgevoerd onder de ondernemers van de Koemarkt voor het verlengen van de BIZ Koemarkt. Er bleek voldoende draagvlak aanwezig te zijn, de BIZ Koemarkt is verlengd tot 2027.

In december 2023 is een draagvlakmeting uitgevoerd voor het invoeren van de BIZ Vastgoed Purmerend Binnenstad. Er was echter onvoldoende draagvlak onder alle commercieel vastgoedeigenaren. Per 1 januari 2023 is de Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) Binnenstad gestart, waarbij de huidige raming voor 'Ondernemingsfonds Binnenstad Purmerend' ten einde kwam.

Voor de BIZ Binnenstad en Koemarkt zijn subsidievoorschotten verstrekt voor respectievelijk € 147.000 en € 82.000 (na aftrek van perceptiekosten). Per 1 januari 2023 begint de Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) Binnenstad. Overigens stond de huidige raming voor 'Ondernemingsfonds Binnenstad Purmerend' op verschillende plekken in de begroting. Het onderdeel reclamebelasting (€ 150.000) is komen te vervallen en overgeheveld naar de BIZ Binnenstad.

Overige leges

Voor reisdocumenten, rijbewijs en akten burgerlijke stand bepaalt het Rijk het maximaal te heffen bedrag. De overige leges worden verhoogd met het consumentenprijsindexcijfer van het CBS. Afwijken van dit percentage is mogelijk, wanneer de kostenontwikkeling voor de afzonderlijke activiteiten dit noodzakelijk maakt. In 2023 is het aantal naturalisaties en reisdocumenten hoger uitgevallen dan verwacht. Dit zorgt voor hogere baten, alsmede hogere lasten in de vorm van afdracht Rijksleges. Bij de Najaarsnota 2023 is dit bijgeraamd.

Bezwaarschriften tegen de hoogte WOZ-waarden

Er zijn in 2023 3.226 bezwaarschriften ingediend naar aanleiding van de jaarlijkse herwaardering van de woningen en de niet woningen. In 22% van de gevallen heeft dit geleid tot een waardeverlaging. Van het totaal van 3.226 ingediende bezwaarschriften zijn 1.997 bezwaarschriften ingediend door de 'no cure no pay bureaus' (NCNP), dit is 62% van het totaal. In 2022 waren er 1.417 bezwaarschriften ingediend, waarvan 1.050 door NCNP (74%). In 23,5% van de gevallen leidde dit in 2022 tot een verlaging.

Tabel kwijtscheldingen

Omschrijving	Afvalstoffenheffing		Rioolrecht (gebruik)		Totaal
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Verleend
Automatische kwijtschelding 2022	1.564	503.514	n.v.t.	n.v.t.	503.514
Automatische kwijtschelding 2023	1.673	543.981	n.v.t.	n.v.t.	543.981
Kwijtschelding op verzoek 2022	762	224.984	n.v.t.	n.v.t.	224.984
Kwijtschelding op verzoek 2023	539	167.070	n.v.t.	n.v.t.	167.070
Totaal 2022	2.326	728.498			728.498
Totaal 2023	2.212	711.051			711.051

Oninbare posten

Jaarlijks vindt er een onderzoek plaats van alle openstaande vorderingen van het jaar. De mate van verhaalbaarheid is onderzocht. De redenen dat opgelegde aanslagen oninbaar worden verklaard zijn bijvoorbeeld dat burgers verhuizen zonder een nieuw adres door te geven. Ook maken burgers gebruik van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WNSP). Bij bedrijven gaat het vaak om faillissementen. De controle heeft geleid tot een voorstel om € 91.800 (belastingjaar 2018) af te boeken als oninbaar van nog openstaande belastingbedragen. Het percentage oninbaar bedraagt hierdoor 0,23%.

2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Doelstelling

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om niet-begrote kosten te dekken. Door de beschikbaarheid van weerstandsvermogen hoeft bij een financiële tegenvaller in de begrotingsuitvoering niet direct tot een bezuiniging te worden overgegaan.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- A. De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken.
- B. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

In deze paragraaf zetten we eerst de beschikbare weerstandscapaciteit uiteen en daarna de risico's en het hiervoor benodigd weerstandsvermogen. Beide onderdelen worden vervolgens tegen elkaar afgezet voor de situatie eind 2021.

Omvang weerstandscapaciteit

Tot de weerstandscapaciteit rekenen we de post onvoorzien, algemene reserve, stille reserves en de onbenutte belastingcapaciteit. In onderstaand overzicht worden de afzonderlijke onderdelen beschreven. Hierbij staat aangegeven of en voor hoeveel deze onderdelen bijdragen aan de beschikbare weerstandscapaciteit.